

Otrdiena, 2017. gada 24. oktobris

P8_TA(2017)0390

ES garantijas jauniešiem shēmu izdevumu kontrole un šo izdevumu lietderības uzraudzība**Eiropas Parlamenta 2017. gada 24. oktobra rezolūcija par ES garantijas jauniešiem shēmu izdevumu kontroli un šo izdevumu lietderības uzraudzību (2016/2242(INI))**

(2018/C 346/15)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 145., 147., 165. un 166. pantu un 310. panta 5. punktu,
 - ņemot vērā LESD Protokolu Nr. 1 par valstu parlamentu lomu Eiropas Savienībā,
 - ņemot vērā LESD Protokolu Nr. 2 par subsidiaritātes principa un proporcionālītātes principa piemērošanu,
 - ņemot vērā Padomes 2013. gada 22. aprīļa ieteikumu par garantijas jauniešiem izveidi ⁽¹⁾,
 - ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. decembra Regulu (ES) Nr. 1304/2013 par Eiropas Sociālo fondu un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1081/2006 ⁽²⁾, un Eiropas Parlamenta un Padomes 2015. gada 20. maija Regulu (ES) 2015/779, ar ko groza Regulu (ES) Nr. 1304/2013 attiecībā uz Jaunatnes nodarbinātības iniciatīvas atbalstītajām darbības programmām izmaksāto papildu sākotnējo priekšfinansējuma summu ⁽³⁾,
 - ņemot vērā Eiropas Revīzijas palātas Īpašo ziņojumu Nr. 3/2015 “ES garantija jauniešiem: sperti pirmie soļi, bet gaidāmi īstenošanas riski”, Nr. 17/2015 “Komisijas atbalsts rīcības grupām jauniešu nodarbinātības veicināšanai: ESF finansējums pārvirzīts, bet nepietiekama koncentrēšanās uz rezultātiem” un Nr. 5/2017 “Jauniešu bezdarbs: vai ES politikas virzieniem ir bijusi nozīme?”,
 - ņemot vērā Komisijas 2016. gada 4. oktobra paziņojumu “Garantija jauniešiem un jaunatnes nodarbinātības iniciatīva — pēc trīs gadiem” (COM(2016)0646) un (SWD(2016)0324),
 - ņemot vērā Komisijas Balto grāmatu par Eiropas nākotni,
 - ņemot vērā Reglamenta 52. pantu,
 - ņemot vērā Budžeta kontroles komitejas ziņojumu un Budžeta komitejas, Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas, kā arī Kultūras un izglītības komitejas atzinumus (A8-0296/2017),
- A. tā kā jauniešu bezdarbs ir bijis un joprojām ir nopietna problēma vairākās dalībvalstīs un 2016. gadā ES vairāk nekā 4 miljoni jauniešu vecumā no 15 līdz 24 gadiem bija bezdarbnieki; tā kā situācija Savienībā ir ļoti dažāda;
- B. tā kā cīņa pret jauniešu bezdarbu ir politiska prioritāte, kas ir kopīga Parlamentam, Komisijai un dalībvalstīm un kas veicina ar izaugsmi un darbvietām saistītā Savienības mērķa sasniegšanu;

⁽¹⁾ OV C 120, 26.4.2013., 1. lpp.⁽²⁾ OV L 347, 20.12.2013., 470. lpp.⁽³⁾ OV L 126, 21.5.2015., 1. lpp.

Otrdiena, 2017. gada 24. oktobris

- C. tā kā augsts jauniešu bezdarba līmenis — 2016. gadā šis rādītājs ES bija 18,8 % — nelabvēlīgi ietekmē gan sabiedrību, gan pašus bezdarbniekus, atstājot negatīvas ilgtermiņa sekas attiecībā uz nodarbināmību, ienākumu stabilitāti un karjeras izaugsmi; tā kā ekonomikas krīze ir nesamērīgi skārusi jauniešus un dažās dalībvalstīs bez darba ir vairāk nekā viena ceturtdaļa jauniešu;
- D. tā kā ir ieviests liels skaits aktīvas nodarbinātības politikas pasākumu, lai novērstu augsto jauniešu bezdarba līmeni, un to rezultāti bijuši dažādi;
- E. tā kā ir vēl cita tādu jauniešu grupa, kuri nemācās, nestrādā un neapgūst arodu (*NEET*), un šīs grupas lielums un sastāvs dalībvalstīs ir ļoti atšķirīgs, un šos jauniešus var iedalīt divās kategorijās: bez darba esošie *NEET*, kas ir gatavi sākt strādāt un aktīvi meklē darbu, un neaktīvie *NEET*, proti, jaunieši, kas nestudē, nesaņem profesionālu apmācību un nenodarbojas ar aktīvu darba meklēšanu;
- F. tā kā vidēji visā ES tikai 41,9 % *NEET* ir pieejama garantija jauniešiem;
- G. tā kā kopš Eiropas nodarbinātības stratēģijas ieviešanas 1997. gadā Komisija ir atbalstījusi vairākus pasākumus, kas izstrādāti, lai uzlabotu jauniešu nodarbinātības un izglītības izredzes ⁽¹⁾, un kopš krīzes sākuma ES centienos īpašs uzsvars ir likts uz garantiju jauniešiem, ko 2013. gada aprīlī izveidoja Padome, un Jaunatnes nodarbinātības iniciatīvu, kas tika sāktas 2013. gada beigās;
- H. tā kā garantija jauniešiem un Jaunatnes nodarbinātības iniciatīva jau ir kļuvusi par efektīvāko un pamanāmāko darbību Savienības līmenī ar mērķi apkarot jauniešu bezdarbu;
- I. tā kā garantija jauniešiem un Jaunatnes nodarbinātības iniciatīva ir ievērojami palīdzējusi samazināt jauniešu bezdarba līmeni ES, veicinot izglītību un darba tirgus pieprasījumu pēc jauniešu darba un atbalstot darbvieta izveides pasākumus; tā kā to jauniešu īpatsvars ES 28, kuri joprojām ir bez darba, ir nepieņemami augsts (17,2 %) ⁽²⁾;
- J. tā kā garantija jauniešiem paredz, ka dalībvalstīm ir jānodrošina, lai visi jaunieši vecumā līdz 25 gadiem (vai dažās dalībvalstīs — 30 gadus veci un jaunāki) četru mēnešu laikā pēc kļūšanas par bezdarbniekiem vai formālās izglītības beigšanas saņemtu kvalitatīvu darbu, tālākizglītības, mācekļa prakses vai stažēšanās piedāvājumu;
- K. tā kā garantijā jauniešiem noteikto mērķu sasniegšanu ietekmē tādi ārējie faktori kā konkrētā ekonomiskā situācija vai ražošanas modelis katrā reģionā;
- L. tā kā Jaunatnes nodarbinātības iniciatīvas mērķis ir atbalstīt *NEET*, jauniešus, kas ir ilgstoši bezdarbnieki, un jauniešus, kas nav reģistrējušies kā bezdarbnieki, tādos reģionos, kur jauniešu bezdarba līmenis 2007. gadā pārsniedza 25 %;
- M. tā kā Jaunatnes nodarbinātības iniciatīvas kopējais apstiprinātais budžets 2014.–2020. gada plānošanas periodā ir EUR 6,4 miljardi, ko veido EUR 3,2 miljardi no īpašas jaunizveidotas ES budžeta pozīcijas, kura jāpapildina ar vismaz EUR 3,2 miljardiem no Eiropas Sociālā fonda (ESF) piešķirumiem valstīm; tā kā papildus tam Jaunatnes nodarbinātības iniciatīvas īpašais budžeta piešķirums 2017.–2020. gada periodā tiks palielināts par vēl EUR 1 miljardu un tam atbilstoši tiks piešķirts EUR 1 miljards no ESF, lai veicinātu jaunatnes nodarbinātību visvairāk skartajos reģionos; tā kā

⁽¹⁾ Citi pasākumi ietver 2010. gada septembrī sāktu iniciatīvu "Jaunatne kustībā", 2011. gada decembrī sāktu Jaunatnes iespēju iniciatīvu un 2012. gada janvārī sāktu pasākumu "Rīcības grupas jauniešu nodarbinātības veicināšanai".

⁽²⁾ Dati 2017. gada martā: <http://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/8002525/3-02052017-AP-EN.pdf/94b69232-83a9-4011-8c85-1d4311215619>

Otrdiena, 2017. gada 24. oktobris

EUR 500 miljonus no šīs papildu summas ir jāiekļauj 2017. gadā, izmantojot budžeta grozījuma projektu Nr. 3/2017; tā kā galīgais piešķirums programmai tiks noteikts nākamo gada budžeta procedūru laikā;

- N. tā kā aplēsts, ka garantijas jauniešiem īstenošanai Eiropā ik gadu nepieciešami ieguldījumi EUR 50,4 miljardu apmērā⁽¹⁾, un šī summa ir ievērojami mazāka nekā ikgadējie ekonomiskie zaudējumi, kurus rada jauniešu neiesaistīšanās darba tirgū Eiropā un kuri varētu sasniegt vismaz EUR 153 miljardus⁽²⁾;
- O. tā kā 2015. gadā, lai paātrinātu Jaunatnes nodarbinātības iniciatīvas darbību izmantošanu, tika pieņemts lēmums par EUR 1 miljardu palielināt iniciatīvas priekšfinansēšanai pieejamos līdzekļus, un šis palielinājums atbilda pieaugumam no sākotnējiem 1–1,5 % līdz 30 % atbalsttiesīgajās dalībvalstīs;
- P. tā kā viss sākotnējais piešķirums Jaunatnes nodarbinātības iniciatīvai tika piešķirts jau 2014. un 2015. gadā un 2016. gada budžetā jaunas apropriācijas šim mērķim netika iekļautas; tā kā Jaunatnes nodarbinātības iniciatīvas finansēšanas neturpināšana ir apdraudējusi programmas panākumus;
- Q. tā kā pašreizējais finansējuma līmenis gan no ES budžeta, gan dalībvalstīm ir nepietiekams, lai segtu attiecīgās vajadzības;
- R. tā kā garantija jauniešiem un Jaunatnes nodarbinātības iniciatīva aptver dažādus pasākumus — garantija jauniešiem ir paredzēta strukturālu reformu veicināšanai izglītībā un kā īstermiņa pasākums jauniešu bezdarba apkarošanai, savukārt Jaunatnes nodarbinātības iniciatīva ir finansēšanas instruments; tā kā garantija jauniešiem saņem finansējumu no ESF, valstu budžetiem un Jaunatnes nodarbinātības iniciatīvas, savukārt ar Jaunatnes nodarbinātības iniciatīvu var finansēt šīs iniciatīvas mērķa grupu tiešu nodrošinājumu ar darbvietām, mācekļa prakses un stažēšanās iespējām vai tālākizglītību atbalsttiesīgajos reģionos; tā kā, lai gan garantija jauniešiem attiecas uz visām 28 dalībvalstīm, tikai 20 dalībvalstīs ir tiesīgas saņemt Jaunatnes nodarbinātības iniciatīvas atbalstu; tā kā, visbeidzot, Jaunatnes nodarbinātības iniciatīvas intervences ilgums nav iepriekš noteikts, savukārt garantija jauniešiem paredz, ka četru mēnešu laikā ir jāsniedz piedāvājums;
- S. tā kā kvantitatīvā ziņā garantijas jauniešiem izmantošana ir bijusi nevienmērīga un katrā valstī ievērojami atšķiras;
- T. tā kā garantijas jauniešiem īstenošana līdz šim ir devusi neviennozīmīgus rezultātus un dažās situācijās tās ieguldījumu bijis grūti noteikt un izvērtēt;
- U. tā kā starp Eiropas reģioniem pastāv būtiskas atšķirības; tā kā dažos gadījumos apgabali, kuros ir augsts bezdarba līmenis, netiks kvalificēti NUTS klasifikācijā kā reģioni, kas tiesīgi saņemt ES līdzekļus;
- V. tā kā ar garantiju jauniešiem saistīto integrācijas pakalpojumu īstenošana bieži ir tikai daļēja, atbalsttiesīgo dalībnieku grupa ir pārāk ierobežota un pakalpojumu īstenošana ir atkarīga no valsts nodarbinātības dienestu pašreizējās kapacitātes un efektivitātes un no tā, cik ātri tiks īstenotas procedūras Eiropas līmenī; tā kā dalībvalstīm vajadzētu turpināt centienus stiprināt un reformēt savus valsts nodarbinātības dienestus;
- W. tā kā ir vērts uzsvērt Jaunatnes nodarbinātības iniciatīvas potenciālo lomu, jo īpaši dalībvalstīs, ko daudz vairāk ir skārusi ekonomikas, finanšu un sociālā krīze kopš 2007. gada; tā kā būtu jāuzsver nepieciešamība nostiprināt šo programmu un izstrādāt turpmākus papildinošus pasākumus gan ES, gan valstu līmenī, kuri būs vērsti uz to, lai palielinātu integrāciju un kohēziju, vienlaicīgi arī nostiprinot dzimumu līdzsvaru un nodrošinot piekļuvi mācību programmām, kas uzsāktas, lai risinātu situāciju saistībā ar jauniem tehnoloģiskā darba izaicinājumiem;

⁽¹⁾ "Jauniešu sociālā iekļaušana" (Eurofound 2015).

⁽²⁾ "NEET — jaunieši, kas nemācās, nestrādā un neapgūst arodu. Raksturojums, izmaksas un politikas reakcija Eiropā" (Eurofound 2012).

Otrdiena, 2017. gada 24. oktobris

- X. tā kā garantija jauniešiem kā ieguldījums jauniesos ir uz rezultātiem vērsta budžeta plānošanas piemērs;
- Y. tā kā Komisijas Baltajā grāmatā par Eiropas nākotni ir atzīts, ka “pastāv neatbilstība starp cerībām un ES spēju tās sasniegt”⁽¹⁾;
- Z. tā kā ES būtu jāuzlabo attiecīgajai mērķa grupai paredzēto sociālās politikas pasākumu piedāvāšanas un popularizēšanas veids, lai panāktu ES iedzīvotāju plašāku informētību par šiem pasākumiem;
- AA. tā kā Eiropas Revīzijas palātas veiktā revīzija bija priekšlaicīga, jo tajā aplūkots periods, kas bija pārāk neilgi pēc valsts garantijas shēmu ieviešanas, un ietvertas tikai dažas dalībvalstis; tā kā šā iemesla dēļ būtu bijis lietderīgāk pirms revīzijas sākšanas veikt sākotnēju novērtējumu par shēmu ieviešanu,

Vispārīgas piezīmes

1. norāda, ka četru gadu laikā kopš garantijas jauniešiem ieviešanas, t. i., no 2013. gada līdz 2017. gadam, jauniešu bezdarba līmenis ES ir samazinājies par vairāk nekā 7 procentpunktiem — no 23,8 % 2013. gada aprīlī līdz 16,6 % 2017. gada aprīlī, un tas nozīmē, ka gandrīz 2 miljoni jauniešu vairs nav bezdarbnieki; norāda — kopš ieviesta garantija jauniešiem, tādā vai citādā shēmā ir piedalījušies vairāk nekā 14 miljoni jauniešu; pauž nožēlu par to, ka daudzos gadījumos šo samazinājumu pārāk lielā mērā izraisījis tas, ka daudzi jaunieši bijuši spiesti meklēt darbu ārpus ES, un viņu zaudējums tiks stipri izjuts nākamajās desmitgadēs; turklāt pauž nožēlu par to, ka 2016. gada vidū 4,2 miljoni jauniešu ES joprojām bija bezdarbnieki (18,8 % no attiecīgās demogrāfiskās grupas); mudina dalībvalstis izmantot pieejamo ES atbalstu, lai risinātu šo ietilpīgo jautājumu; aicina ES un dalībvalstis īstenot stratēģijas, kas atbilst ikvienas atsevišķas dalībvalsts darba tirgus prasībām un vajadzībām, lai radītu kvalitatīvas apmācības iespējas un ilgstošu nodarbinātību;
2. uzsver, ka garantija jauniešiem ir nozīmīga, lai atbalstītu pasākumus, kas jauniešiem bez darba sniedz prasmes, pieredzi un zināšanas, kuras nepieciešamas, lai uzsāktu ilgstošas darba attiecības un kļūtu par uzņēmējiem, kā arī sniedz iespēju risināt jautājumu par prasmju neatbilstību;
3. uzsver izglītības un profesionālās orientācijas nozīmīgumu jauniešu sagatavošanā attiecībā uz darba ētiku un prasmēm, kas nepieciešamas darba tirgū; tomēr norāda, ka izglītības uzdevumam vajadzētu būt ne tikai darba tirgus vajadzībām atbilstošu prasmju un kompetenču nodrošināšanai, bet tai arī jāsekmē jauniešu personiskā attīstība un izaugsme, lai viņi kļūtu par atbildīgiem pilsoņiem, kas uzņemas iniciatīvu; tādēļ uzsver pilsoniskās izglītības nepieciešamību visā izglītības sistēmā, tostarp formālās un neformālās izglītības metožu izmantošanu;
4. norāda — jo jaunāki un mazāk apmācīti cilvēki, jo augstāks jauniešu bezdarba līmenis, un šo tendenci īpaši akcentējusi krīze, kas ietekmējusi arī par 25 gadiem vecākus jauniešus bez kvalifikācijas, kuri veido grupu, kas varētu nonākt nopietnā ekonomiskās neaizsargātības stāvoklī, ja vien netiks veikti ieguldījumi viņu apmācībā;
5. norāda, ka, neraugoties uz sasniegto, visneaizsargātāko jauniešu bezdarbnieku piekļuve valsts nodarbinātības dienestiem joprojām nav pietiekama, un šī grupa kopā ar jaunajiem augstskolu absolventiem, visticamāk, neregistrēsies kā darba meklētāji;
6. ir cieši pārliecināts, ka NEET trūkst saiknes ar izglītības sistēmu un darba tirgu un daudzos gadījumos ne savas vainas dēļ; saprot, ka šo demogrāfisko grupu sasniegt ir visgrūtāk, izmantojot pašreizējās darbības programmas, ar ko īsteno finanšu shēmas jauniešu bezdarba novēršanai, no kurām pārāk daudzas nenodrošina pienācīgu ilgtspējīgu atbalstu vai pienācīgus darba apstākļus; uzskata, ka 2017.–2020. gada laikposmā īpaša uzmanība būtu jāpievērš šai demogrāfiskajai grupai, lai nodrošinātu, ka tiek sasniegti garantijas jauniešiem galvenie mērķi;

⁽¹⁾ Baltā grāmata par Eiropas nākotni, 12. lpp.

Otrdiena, 2017. gada 24. oktobris

7. uzsver, ka ar garantijas jauniešiem atbalstītajiem pasākumiem ir arī jārisina strukturālās problēmas, kas skar *NEET*, lai nodrošinātu, ka šiem pasākumiem ir ilgtermiņa ietekme; pauž bažas par to, ka garantijas jauniešiem shēmas vēl nav pieejamas visiem jauniešiem, kas ir atstājuši skolu vai kļuvuši par bezdarbniekiem; mudina dalībvalstis nodrošināt mērķtiecīgas finansiālas saistības valsts budžetā, lai risinātu šīs strukturālās problēmas; mudina reģionus, kuri nekvalificējas ES līdzfinansējuma saņemšanai, iesaistīties garantijā jauniešiem;

8. uzsver, ka *NEET* integrācijai ir vajadzīgs gan palielināt pieejamos resursus un uzlabot to efektivitāti, gan panākt dalībvalstu lielāku iesaisti un mobilizāciju;

9. prasa daudzveidot finansēšanas kanālus vietējā, reģionālajā un valsts līmenī, lai labāk sasniegtu visus jauniešus; turklāt norāda, ka vietējās un reģionālās iestādes jau tagad ļoti aktīvi rīkojas un to darbs saistībā ar jaunatni būtu jāatbalsta, integrējot dažādas politikas nostādnes;

10. uzsver, ka garantija jauniešiem ir devusi pozitīvu ieguldījumu jauniešu bezdarba novēršanā kopš 2012. gada, taču jauniešu bezdarba līmenis joprojām ir nepieņemami augsts; tādēļ atzinīgi vērtē likumdevēju panākto vienošanos par Jaunatnes nodarbinātības iniciatīvas pagarinājumu līdz 2020. gadam; tomēr norāda, ka jauniešu bezdarba problēma varētu saglabāties, tādēļ tā būtu jāņem vērā nākamajā daudzgadu finanšu shēmā (DFS), lai nodrošinātu nepārtrauktību un izmaksu lietderību;

11. uzsver, ka Jaunatnes nodarbinātības iniciatīva ir paredzēta ne vien tam, lai veicinātu darbvieta izveidi jauniešiem, bet arī lai palīdzētu dalībvalstīm izveidot pienācīgas sistēmas jauniešu vajadzību apzināšanai un atbilstoša atbalsta sniegšanai; tādēļ uzsver, ka garantijas jauniešiem un Jaunatnes nodarbinātības iniciatīvas efektivitāti turpmāk būtu jānovērtē, pamatojoties uz sasniegumiem jauniešu atbalstam paredzētu dalībvalstu sistēmu izveidē vai uzlabošanā;

12. atgādina, ka garantija jauniešiem saņem ES finansiālo atbalstu — valstu ieguldījumu papildina ESF un Jaunatnes nodarbinātības iniciatīvas līdzekļi; atbalsta plānošanas darbu, kas tiek veikts saistībā ar ES vienoto stratēģisko satvaru, nodrošinot savstarpējo mācīšanos, sakaru veidošanas pasākumus un tehnisko palīdzību;

13. atzinīgi vērtē to, ka Jaunatnes nodarbinātības iniciatīvas finansējums tika darīts pieejams jau 2014. un 2015. gadā, un sākotnējā priekšfinansējuma palielināšanu, lai nodrošinātu līdzekļu ātru izmantošanu;

14. atzinīgi vērtē to, ka ar Jaunatnes nodarbinātības iniciatīvas pasākumiem ir sniegts atbalsts vairāk nekā 1,4 miljoniem jauniešu un ir palīdzēts dalībvalstīm nostiprināt darbības vairāk nekā EUR 4 miljardu vērtībā;

15. atgādina, ka Jaunatnes nodarbinātības iniciatīvas panākumi ir saistīti ar labu ekonomikas pārvaldību dalībvalstīs, jo bez labvēlīgas uzņēmējdarbības vides, kas veicina mazo un vidējo uzņēmumu darbību, un tādas izglītības un zinātnes sistēmas, kas pielāgota ekonomikas prasībām, nav iespējams nedz radīt jaunas darbvietas, nedz rast ilgtermiņa risinājumu augstā jauniešu bezdarba līmeņa problēmai;

16. atzīmē Revīzijas palātas īpašo ziņojumu par garantijas jauniešiem un Jaunatnes nodarbinātības iniciatīvas ietekmi uz jauniešu nodarbinātību un norāda, ka jau trīs gadus pēc Padomes ieteikuma pieņemšanas garantija jauniešiem vēl nav attaisnojusi visas cerības; ņem vērā Revīzijas palātas piezīmi, ka tikai ar ES budžeta līdzekļiem vien nav iespējams aptvert visus *NEET*; norāda, ka pašreizējā situācija neliecina, ka būtu piepildījusies garantijas jauniešiem ieviešanas iecere, proti, nodrošināts, ka visi *NEET* situācijā esošie jaunieši četru mēnešu laikā saņem kvalitatīvu izglītošanās vai darba piedāvājumu;

17. atgādina par problēmām un iespējām attiecībā uz *NEET* piesaistīšanu darba tirgum; iesaka, lai Komisijas, dalībvalstu un valstu nodarbinātības biroju papildu centieni tiktu veltīti tam, lai garantijas jauniešiem shēmās iekļautu vairāk neaktīvu jauniešu un noturētu viņus darba tirgū pēc attiecīgo atbalsta pasākumu beigām;

Otrdiena, 2017. gada 24. oktobris

18. norāda, ka Jaunatnes nodarbinātības iniciatīva ir paredzēta, lai atbalstītu jaunus *NEET* vecumā līdz 25 gadiem, kuri parasti nesaņem nekādu atbalstu saistībā ar nodarbinātību vai izglītību; pauž nožēlu par to, ka Jaunatnes nodarbinātības iniciatīvas pieņemšana ietekmē ESF finansējuma piešķiršanu saistībā ar citās programmās, un uzsver, ka Jaunatnes nodarbinātības iniciatīvas īpašā piešķiruma līdzekļi ir jāpapildina ar vismaz tikpat lielu ESF finansējumu;

19. aicina dalībvalstis nodrošināt, ka pieejamie Jaunatnes nodarbinātības iniciatīvas/ ESF līdzekļi neaizstāj dalībvalstu publiskos izdevumus saskaņā ar Kopīgo noteikumu regulas (Regula (ES) Nr. 1303/2013) 95. pantu un 87. apsvērumu un atbilstīgi papildināmības principam; uzsver, ka tādas programmas kā garantija jauniešiem nedrīkst aizstāt dalībvalstu centienus cīnīties pret jauniešu bezdarbu un ilgtspējīgu integrāciju darba tirgū;

20. uzsver, ka ir svarīgi stiprināt sadarbību starp visām attiecīgajām ieinteresētajām personām, tostarp reģionālajā un vietējā līmenī — piemēram, ar sabiedrību un attiecīgā gadījumā privātajiem nodarbinātības dienestiem, izglītības un apmācības iestādēm, darba devējiem, jauniešu organizācijām un NVO, kas strādā ar jauniešiem, — lai sasniegtu visus jauniešus *NEET* situācijā; mudina uz ieinteresēto personu ciešāku integrāciju, īstenojot partnerības pieeju garantijas jauniešiem izstrādē, īstenošanā un novērtēšanā; prasa pastiprināt sadarbību starp izglītības iestādēm un uzņēmējiem, lai vērstos pret prasmju neatbilstību; atkārtoti uzsver, ka partnerības pieejas mērķis ir veiksmīgāk sasniegt mērķa grupu un nodrošināt kvalitatīvu piedāvājumu;

21. atgādina, ka saskaņā ar Starptautiskās Darba organizācijas (SDO) informāciju, ES 28 ik gadu ir nepieciešams aptuveni EUR 45 miljardu liels finansējums, lai efektīvi īstenotu garantiju jauniešiem; uzskata, ka šis finansējums būtu jāuzskata par ieguldījumu, ņemot vērā būtisko izmaksu samazinājumu saistībā ar jauniešu nodarbinātību, ko tas radīs, ja būs efektīvs;

22. aicina Komisiju, ņemot vērā SDO aplēsi, sagatavot uzskaitījumu par valstu ieguldījumiem Jaunatnes nodarbinātības iniciatīvā, kuri jāveic katrai dalībvalstij, lai efektīvi īstenotu garantiju jauniešiem;

23. norāda uz kavēšanos ar Jaunatnes nodarbinātības iniciatīvas īstenošanu, ko izraisīja novēlota attiecīgo pārvaldības iestāžu norīkošana, un uzskata, ka tā ir JNĪ juridiskā pamata nepilnība, kas kaitējusi sākotnējiem centieniem ātri īstenot iniciatīvu, izmantojot priekšfinansēšanu;

24. uzskata, ka ir jāveicina finansējuma dažādība un pieejamība un jākoncentrējas uz efektīvu izlietojumu, vienlaikus īstenojot turpmākās politikas un pakalpojumu reformas;

25. uzsver — lai palielinātu pasākumu ietekmi, tie ir jāpielāgo vajadzībām, ko nosaka vietējie apstākļi, un to var panākt, piemēram, ciešāk iesaistot vietējos darba devēju pārstāvjus, vietējos apmācību nodrošinātājus un vietējās iestādes; prasa daudzveidot finansēšanas kanālus, iesaistot vietējo, reģionālo un valsts līmeni, lai labāk sasniegtu visus *NEET*;

26. atgādina, ka pašreizējās DFS satvarā Jaunatnes nodarbinātības iniciatīva būtu jāfinansē, izmantojot jaunas apropriācijas, nevis pārvietojot esošās budžeta apropriācijas; sagaida vērienīgas politiskās saistības nākamajai DFS;

27. uzskata — lai garantija jauniešiem pienācīgi darbotos, efektīvi jādarbojas arī vietējiem valsts nodarbinātības dienestiem;

28. mudina, lai dalībvalstu valsts nodarbinātības dienestos tiktu attīstītas īpašas zināšanas un spējas nolūkā atbalstīt cilvēkus, kas nevar atrast darbu četru mēnešu laikā pēc kļūšanas par bezdarbniekiem vai formālās izglītības atstāšanas; mudina uz to, lai uzņēmumi un ražošanas asociācijas vairāk iesaistītos programmas īstenošanā;

29. pauž nožēlu par to, ka lielākajai daļai no ES *NEET* vēl nav pieejama nekāda garantijas jauniešiem shēma, cita starpā tādēļ, ka viņi parasti nav reģistrēti valsts nodarbinātības dienestos; prasa Padomei apsvērt iespēju turpināt mācību apmaiņu esošajā valsts nodarbinātības dienestu tīklā, lai, pamatojoties uz paraugpraksi, izstrādātu stratēģijas ar mērķi piesaistīt *NEET* situācijā esošo jauniešu uzmanību un viņus atbalstīt;

Otrdiena, 2017. gada 24. oktobris

30. atzinīgi vērtē Eiropas Revīzijas palātas Īpašo ziņojumu Nr. 5 un mudina Komisiju un dalībvalstis pilnībā īstenot tajā paustos ieteikumus, lai palielinātu garantijas jauniešiem shēmu pārklājumu un efektivitāti;

31. uzsver, ka būtu jāatbalsta vienas pieturas aģentūru attīstība, lai palielinātu garantijas jauniešiem pozitīvo ietekmi, nodrošinot jauniešiem visu pakalpojumu un konsultāciju pieejamību vienuviet;

32. norāda, ka garantijas jauniešiem shēmu pamanāmības trūkums var apgrūtināt iespējas piesaistīt visu jauniešu uzmanību; iesaka palielināt iespējas finansēt vietējās kampaņas, kas tiek organizētas kopā ar visiem vietējiem partneriem, arī jaunatnes organizācijām, un atbalstīt tādu platformu izveidi, kas paredzētas, lai jaunieši reģistrētos shēmai; iesaka, lai ar garantiju jauniešiem saistītā informācija būtu pieejama un saprotama ikvienam;

33. iesaka dalībvalstīm nodrošināt, ka to piedāvājumi ir kvalitatīvi; uzsver, ka, piemēram, priekšlikumiem būtu jāatbilst dalībnieku profilam un nodarbinātības pieprasījumam, lai nodrošinātu ilgtspējīgu un potenciāli ilgtermiņa integrāciju pašā darba tirgū;

34. ar nožēlu norāda, ka lielākajā daļā dalībvalstu nav definēts "kvalitatīvs piedāvājums"; mudina dalībvalstis un Komisiju Eiropas Savienības Nodarbinātības komitejas satvarā izmantot pastāvošos tīklus, lai izstrādātu kopīgu šā jēdziena definīciju, vienojoties par tam raksturīgajām pazīmēm, ņemot vērā Eiropas stažēšanās kvalitātes sistēmu, Eiropas sociālo partneru kopīgo paziņojumu "Virzībā uz kopīgu redzējumu uz mācekļību" un Tiesas judikatūru par nestabilu nodarbinātību; turklāt mudina dalībvalstis un Komisiju nodrošināt, lai šādas raksturīgās pazīmes balstītos uz piedāvājumu, kas atbilst dalībnieku kvalifikācijas līmenim, profilam un darba tirgus vajadzībām, piedāvājot tāda darba iespējas, kurš viņiem ļauj nopelnīt iztikas līdzekļus un izmantot sociālo aizsardzību, kā arī sniedz attīstības izredzes, rezultātā panākot ilgtspējīgu pienācīgas atbildmes integrāciju darba tirgū; atzinīgi vērtē Revīzijas palātas Īpašajā ziņojumā Nr. 5/2017 pausto ieteikumu, ka vairāk uzmanības jāpievērš piedāvājumu kvalitātes uzlabošanai;

35. aicina Komisiju sadarbībā ar Nodarbinātības komiteju ierosināt kvalitātes kritēriju standartus, kas attiecināmi uz sagaidāmajiem piedāvājumiem garantijas jauniešiem satvarā; uzsver nepieciešamību definēt kvalitātes sistēmu, paredzot kvalitātes standartus šādiem piedāvājumiem;

36. norāda — lai sasniegtu mērķi visus jauniešus, kas nav vecāki par 24 gadiem, nodrošināt ar kvalitatīvu piedāvājumu un pastāvīgu darbu, ir vajadzīgs ievērojami vairāk resursu personāla, tehniskā un finanšu līmenī; atzinīgi vērtē to, ka vairākās dalībvalstīs to jauniešu maksimālais vecums, kuri ir tiesīgi saņemt garantijas jauniešiem atbalstu, ir palielināts līdz 30 gadiem;

37. aizstāv viedokli, ka ir jānodrošina, lai jaunieši, uz kuriem attiecas garantijas jauniešiem programma, arī turpmāk sniegtu ieguldījumu un varētu piekļūt sociālās un darba aizsardzības sistēmām, kas ir spēkā viņu dalībvalstī, tādējādi stiprinot visu iesaistīto personu, jo īpaši jauniešu un darba devēju, kopējo atbildību;

38. uzsver, ka saskaņā ar garantiju jauniešiem veiktie pasākumi, visticamāk, būs efektīvāki un izmaksu ziņā lietderīgāki tad, ja jauniešiem palīdzība piekļuvei darba tirgum tiek sniegta veidā, kas var tiem nodrošināt ilgtspējīgas nodarbinātības iespējas un atalgojuma pieaugumu;

39. uzsver, ka jaunieši *NEET* situācijā ir neviendabīga un daudzveidīga grupa un ka shēmas ir efektīvākas un izmaksu ziņā lietderīgākas, ja tās ir vērstas uz konstatēto problēmu risināšanu; šajā sakarībā uzsver nepieciešamību noteikt visaptverošas stratēģijas ar skaidriem mērķiem, kas vērsti uz visām *NEET* kategorijām; uzsver nepieciešamību sniegt pielāgotus risinājumus, ņemot vērā vietējo un reģionālo kontekstu, piemēram, nodrošinot vietējo darba devēju pārstāvju, vietējo apmācības sniedzēju un vietējo iestāžu ciešāku līdzdalību; aicina dalībvalstis izstrādāt individuālu attīstības ceļu katram kandidātam, vienlaikus nodrošinot valsts nodarbinātības dienestu elastību, kas tiem nepieciešama, lai pielāgotu profilēšanas modeļus;

Otrdiena, 2017. gada 24. oktobris

40. aicina dalībvalstis izstrādāt piemērotas informēšanas stratēģijas un aktīvāk censties apzināt *NEET* jauniešus, jo īpaši neaktīvos *NEET*, uz kuriem neattiecas pašreizējās sistēmas, lai viņus reģistrētu un lai uzraudzītu to jauniešu situāciju, kas beidz dalību garantijas jauniešiem shēmās, ik pēc konkrēta laika (pēc sešiem, 12 un 18 mēnešiem) un tā veicinātu ilgtspējīgu integrāciju darba tirgū; uzsver, ka ir jānodrošina pielāgoti risinājumi daudzveidīgajai jauniešu grupai un ka neregistrētie jaunieši jāuzskata par vienu no galvenajām mērķa grupām; aicina dalībvalstis nodrošināt, ka pieejamie ESF līdzekļi neaizstāj publiskos izdevumus, un norāda, ka pietiekama ekonomikas izaugsme ir priekšnoteikums efektīvai *NEET* integrācijai darba tirgū;

41. aicina dalībvalstis un Komisiju izvērtēt jebkādas nepilnības un veikt tirgus analīzi, pirms tiek ieviestas saskaņā ar garantiju jauniešiem piedāvātās sistēmas, tādējādi izvairoties no nevajadzīgiem apmācību kursiem vai stažieru izmantošanu prakses vietās, kas tiem nedod nekādu turpmāku ieguvumu;

42. aicina Komiteju un Padomi apsvērt proaktīvas pārejas iniciatīvas, piemēram, arodorientāciju, profesionālo orientāciju un informāciju par darba tirgu, kā arī atbalsta pakalpojumus skolās un profesionālās orientācijas pakalpojumus augstskolās, lai veicinātu jauniešu pāreju uz darba vidi, nodrošinot viņus ar pārejas un karjeras pārvaldības prasmēm;

43. norāda, ka shēmas pamanāmības trūkums var apgrūtināt visu jauniešu uzmanības piesaistīšanu; iesaka rīkoties, lai uzlabotu iespējas finansēt vietējās kampaņas, kas tiek organizētas kopā ar visiem attiecīgajiem vietējiem partneriem, arī jaunatnes organizācijām, un atbalstīt tādu platformu attīstību, kuras paredzētas, lai jaunieši reģistrētos shēmai; iesaka, lai ar garantiju jauniešiem saistītā informācija būtu pieejama un saprotama ikvienam;

44. norāda uz joprojām pastāvošu neatbilstību starp pieejamajām prasmēm un darba tirgus prasībām; prasa Komisijai Nodarbinātības komitejas satvarā veicināt paraugprakses apmaiņu starp dalībvalstīm un attiecīgajām ieinteresētajām personām, lai risinātu šo jautājumu;

45. uzskata, ka ar prasmju neatbilstību saistītās problēmas varētu atrisināt, uzlabojot personu prasmju apzināšanu un novēršot valsts apmācības sistēmu trūkumus; uzsver, ka palielināta jauniešu mobilitāte varētu uzlabot viņu prasmju kopumu un kopā ar kvalifikāciju atzīšanu varētu palīdzēt novērst pašreizējo prasmju ģeogrāfisko neatbilstību; mudina dalībvalstis šajā sakarībā vairāk izmantot *EURES*;

46. uzsver, ka IKT prasmes varētu sniegt ievērojamas iespējas stabilu darbvietu izveidei, un tādēļ prasa dalībvalstīm savos garantijas jauniešiem īstenošanas plānos iekļaut efektīvus pasākumus IKT/digitālo prasmju uzlabošanai;

47. norāda, ka ir nepieciešama daudzveidīgāka un pielāgotāka pieeja pakalpojumu sniegšanā dažādām jauniešu grupām, lai novērstu selektīvu vai diskriminējošu praksi; prasa vairāk, ar mazāk šķēršļiem un mērķtiecīgāk tiekties atbalstīt jauniešus, kas saskaras ar daudzējādiem šķēršļiem, un jauniešus, kam darba tirgus ir visnepieejamākais; šajā sakarībā uzsver, ka ir svarīgi, lai garantija jauniešiem tiktu efektīvi koordinēta ar citām politikas jomām, piemēram, diskriminācijas novēršanas politiku, un paplašināt garantijas jauniešiem piedāvājumus ietvertu pasākumu klāstu;

48. uzskata, ka turpmākajās Eiropas strukturālo un investīciju fondu (ESI fondu) rīcības programmās jauniešu bezdarba problēma jārisina prioritārā kārtā jau no programmu sākuma;

Īstenošana un uzraudzība

49. norāda, ka garantijas jauniešiem īstenošana tiek uzraudzīta saskaņā ar Eiropas pusgadu, Nodarbinātības komitejas pārskatiem un tam īpaši paredzētu rādītāju sistēmu, ko izveidojusi Nodarbinātības komiteja kopā ar Komisiju; aicina Padomi atbalstīt dalībvalstis datu paziņošanas uzlabošanā;

Otrdiena, 2017. gada 24. oktobris

50. norāda, ka informācijas trūkums par iespējamām izmaksām saistībā ar shēmas īstenošanu dalībvalstī var kļūt par iemeslu nepietiekamam finansējumam shēmas īstenošanai un tās mērķu sasniegšanai; aicina dalībvalstis izstrādāt pārskatu par garantijas jauniešiem īstenošanas izmaksām, kā ieteikts Revīzijas palātas Īpašajā ziņojumā Nr. 5/2017;

51. uzsver, ka garantijas jauniešiem shēmu sekmīgai īstenošanai svarīga ir nepieciešamo resursu piešķiršana un kopējā finansējuma izvērtēšana, ņemot vērā, ka kopējā finansējuma novērtējumu var kavēt grūtības nošķirt dažādos jauniešiem paredzētos valsts līmeņa pasākumu veidus;

52. aicina Komisiju sniegt precīzāku informāciju par garantijas jauniešiem izmaksu lietderību un to, kā dalībvalstīs tiek uzraudzīta programmas īstenošana, kā arī sniegt visaptverošu gada ziņojumu par šo jautājumu;

53. uzsver, ka ir nepieciešami efektīvi mehānismi, lai apspriestu un risinātu grūtības, kas radušās, īstenojot garantijas jauniešiem shēmas; uzsver, ka ir vajadzīga stingra, tomēr reālistiska un īstenojama dalībvalstu politiskā un finansiālā apņemšanās, lai visā pilnībā īstenotu garantiju jauniešiem, cita starpā nodrošinot agrīnās intervences mehānismus, kvalitatīvus darba, tālākizglītības un apmācības piedāvājumus, skaidrus atbilstības kritērijus un partnerību veidošanu ar attiecīgajām ieinteresētajām personām; uzsver, ka šajā nolūkā būtu jānodrošina efektīva informēšana, nepieciešamības gadījumā jāstiprina administratīvā spēja, jāņem vērā vietējie apstākļi, jāveicina prasmju uzlabošana un jāizveido pienācīgas uzraudzības un novērtēšanas struktūras minēto pasākumu īstenošanas laikā un pēc tā;

54. prasa Eiropas pusgada satvarā veikt efektīvu daudzpusēju uzraudzību attiecībā uz to, kā tiek izpildīts Padomes ieteikums par garantijas jauniešiem izveidi, un vajadzības gadījumā pievērsties konkrētām valstīm adresētiem ieteikumiem;

55. vēlreiz atgādina par savu apņemšanos cieši uzraudzīt visus dalībvalstu pasākumus, ar kuriem realizē garantiju jauniešiem, un aicina jauniešu organizācijas regulāri informēt Parlamentu par to veikto dalībvalstu darbības analīzi; mudina dalībvalstis un Komisiju politikas veidošanā iesaistīt ieinteresētos jauniešu pārstāvjus; atgādina, ka garantijas jauniešiem sekmīgai īstenošanai ļoti svarīga ir jauniešu organizāciju iesaistīšanās ar to saistītajā komunikācijā, kā arī īstenošanā un izvērtēšanā;

56. norāda uz zināmiem kavējumiem Jaunatnes nodarbinātības iniciatīvas īstenošanā dalībvalstīs, galvenokārt procesuālu un strukturālu iemeslu dēļ; pauž bažas par to, kādā apmērā dalībvalstis izmanto Jaunatnes nodarbinātības iniciatīvas īstenošanai paredzēto priekšfinansējumu; tādēļ uzstāj, ka atbildīgajām dalībvalstu iestādēm ir steidzami jārikojas, lai pilnībā un savlaicīgi izmantotu jauniešu bezdarba apkarošanai pieejamos līdzekļus; uzskata, ka dalībvalstīm ir jāuzņemas papildu finansiālas saistības savos budžetos, lai risinātu šīs strukturālās problēmas;

57. atzinīgi vērtē Komisijas sadarbību ar dalībvalstīm, apzinot un izplatot labu uzraudzības un ziņošanas praksi, pamatojoties uz dalībvalstīs pastāvošajām sistēmām; atgādina Komisijai, ka šajā nolūkā būtiski svarīga joprojām ir datu salīdzināmība;

58. iesaka, lai Komisija turpinātu apzināt un izplatīt paraugpraksi uzraudzības un ziņošanas jomā, lai dalībvalstu sasniegtos rezultātus varētu pazinot konsekventā un uzticamā veidā, kā arī pilnībā saskaņoti izvērtēt, arī attiecībā uz kvalitāti; jo īpaši iesaka nodrošināt regulārus kvalitatīvus datus, kas dalībvalstīm ļautu īstenot konkrētāku un efektīvāku jaunatnes politiku, cita starpā uzraugot garantijas jauniešiem sistēmu atstājošos dalībniekus, lai pēc iespējas samazinātu to dalībnieku skaitu, kuri programmu nepabeidz un negūst no tās labumu;

59. aicina Komisiju uzlabot to, kā dalībvalstis īsteno saistībā ar garantiju jauniešiem apstiprinātās shēmas, un ieviest pārredzamu, visaptverošu un atklātu datu uzraudzības sistēmu, kas aptver izmaksu efektivitāti, strukturālās reformas un pasākumus, kuri adresēti atsevišķām personām;

Otrdiena, 2017. gada 24. oktobris

60. ierosina, lai ikvienā dalībvalstī tiktu veikta *ex ante* analīze, nosakot konkrētus mērķus, uzdevumus un grafikus attiecībā uz garantijas jauniešiem shēmu sagaidāmo iznākumu, un ierosina, ka būtu jānovērš dubulta finansēšana;

61. mudina īstenot paraugprakses apmaiņu Nodarbinātības komitejas un Eiropas Nodarbinātības stratēģijas Savstarpējas mācīšanās programmas satvarā; šajā sakarībā norāda, cik svarīga ir savstarpēja mācīšanās, kas vērsta uz visneaizsargātāko grupu iesaistīšanu;

62. pauž bažas par to, ka par Jaunatnes nodarbinātības iniciatīvas līdzekļu saņēmējiem, tiešajiem rezultātiem un koprezultātu ir maz datu un tie bieži ir nesaskanīgi; aicina Komisiju un dalībvalstis veikt nepieciešamos pasākumus, lai izveidotu mazāk administratīvi apgrūtināšas un vairāk aktualizētas uzraudzības sistēmas attiecībā uz atlikušo Jaunatnes nodarbinātības iniciatīvas finansējumu;

63. aicina koncentrēties uz Jaunatnes nodarbinātības iniciatīvas programmas sasniegtajiem rezultātiem, nosakot konkrētus rādītājus saistībā ar dalībvalstīs veiktajām reformām, programmas sniegtajām zināšanām un prasmēm un piedāvāto pastāvīgo līgumu skaitu; turklāt ierosina, ka darbaudzinātāju pieredzei izraudzītajā profesijā jāatbilst prasmēm, kas nepieciešamas attiecīgajiem pieteikuma iesniedzējiem;

64. aicina dalībvalstis uzlabot uzraudzības un ziņošanas sistēmu efektivitāti, lai garantijas jauniešiem mērķus padarītu izvērtējamākus un veicinātu tādas jaunatnes jomas politikas sagatavošanu, kura vairāk pamatota uz pierādījumiem, un jo īpaši uzlabot iespēju sekot līdzi to dalībnieku gaitām, kas izstājas no garantijas jauniešiem, lai pēc iespējas samazinātu nezināmu programmas atstāšanas gadījumu skaitu un iegūtu datus par visu dalībnieku aktuālo situāciju; aicina Komisiju pārskatīt savas pamatnostādnes par datu vākšanu un dalībvalstis — pārskatīt savas atsaucēs vērtības un mērķus, lai samazinātu pārvērtētu rezultātu risku;

65. atzīst, ka dažām dalībvalstīm garantija jauniešiem ir kļuvusi par stimulu mainīt politiku un uzlabot koordināciju nodarbinātības un izglītības jomā; uzsver, cik svarīgi ir noteikt reālistiskus un izmērāmus mērķus tādu politikas nostādņu un satvaru kā garantija jauniešiem veicināšanā, apzināt galvenās problēmas un atbilstīgu rīcību, kas būtu jāīsteno, lai tās pārvarētu, un izvērtēt minētās problēmas, pienācīgi rūpējoties par nodarbināmības uzlabošanu; norāda, ka dažos gadījumos ir bijis sarežģīti noteikt un izvērtēt garantijas jauniešiem līdzšinējo ieguldījumu un ka kvalitatīvai statistikai vajadzētu palīdzēt dalībvalstīm veidot reālistiskāku un efektīvāku jaunatnes politiku, neradot nepamatotas cerības;

66. atzīst, ka daudzas dalībvalstis ir veikušas nozīmīgu darbu, lai īstenotu garantiju jauniešiem; tomēr norāda, ka lielākā daļa reformu vēl nav pilnībā īstenotas, jo īpaši attiecībā uz partnerību izveidi ar sociālajiem partneriem un jauniešiem garantijas jauniešiem pasākumu izstrādē, īstenošanā un izvērtēšanā, kā arī saistībā ar atbalstu jauniešiem, kas saskaras ar daudzējādiem šķēršļiem; secina — lai sasniegtu garantijas jauniešiem mērķus, ilgtermiņā ir vajadzīgi ievērojami centieni un finanšu līdzekļi;

67. uzskata, ka garantijas jauniešiem atkārtota izmantošana nedrīkstētu būtu pretrunā darba tirgus aktivizācijas garam un mērķim pāriet uz pastāvīgu nodarbinātību; aicina Padomi izmantot DFS novērtēšanu, lai piešķirtu atbilstīgus līdzekļus garantijai jauniešiem; aicina dalībvalstis nodrošināt, ka jaunieši, arī vecumā līdz 30 gadiem, saņem kvalitatīvus piedāvājumus, kas atbilst viņu profilam un kvalifikācijas līmenim, kā arī darba tirgus pieprasījumam, lai radītu ilgtspējīgu nodarbinātību un novērstu atkārtotu garantijas jauniešiem izmantošanu;

68. uzskata — lai novērtētu shēmu lietderību, ir jāizvērtē visi aspekti, arī shēmās ieguldīto līdzekļu atdeve; pieņem zināšanai SDO un Eurofound sniegtās iepriekšējās aplēses un prasa Komisijai apstiprināt vai atjaunināt šīs prognozes;

Otrdiena, 2017. gada 24. oktobris

69. prasa katrā iesaistītajā dalībvalstī veikt garantijas jauniešiem lietderības izvērtēšanu, lai nepieļautu, ka konkrēti uzņēmumi izmanto jauniešus, pielietojot fiktīvas apmācību programmas, lai gūtu labumu no valsts finansēta darbspēka; tālab ierosina, ka ir jāuzrauga no šīs programmas labumu guvušo jauniešu darba izredzes un jāizveido mehānismi, saskaņā ar kuriem programmā iesaistītajiem darba devējiem — gan no publiskā, gan privātā sektora — būtu noteikts minimālais to prakses vietu īpatsvars, kuras jāpārvērš darba līgumos, lai varētu turpināt gūt labumu no šīs programmas;

70. norāda, ka Komisijai līdz 2017. gada beigām ir jāpabeidz Jaunatnes nodarbinātības iniciatīvas izvērtēšana, un sagaida, ka nepieciešamie pielāgojumi tiks ātri integrēti, lai nodrošinātu sekmīgu īstenošanu; uzsver, ka ir svarīgi, lai attiecīgās ieinteresētās personas, arī jauniešu organizācijas, pastāvīgi izvērtētu Jaunatnes nodarbinātības iniciatīvas darbības rezultātus;

71. uzsver, ka ir jāizveido rādītāju un pasākumu sistēma valsts nodarbinātības shēmu un garantijas jauniešiem lietderības izvērtēšanai un uzraudzībai, jo, lai gan šāda sistēma bija paredzēta jau pašā sākumā, joprojām pastāv daudzas nepilnības;

72. pieprasa, lai programmas dalībnieki tiktu pienācīgi informēti par procedūrām, kas jāievēro instrumenta ļaunprātīgas izmantošanas gadījumā, un lai tiktu veikti pasākumi ar mērķi nodrošināt, ka dalībnieki saņem plānoto nepieciešamo aizsardzību;

73. prasa efektīvi kontrolēt un uzraudzīt Eiropas un valstu līmenī piešķirto līdzekļu izlietojumu un ziņot par to, lai nepieļautu ļaunprātīgu rīcību un resursu izšķērdēšanu;

Veicamie uzlabojumi

74. uzsver nepieciešamību garantēt ilgtermiņa saistības, īstenojot vērienīgu plānošanu un nodrošinot stabili finansējumu gan no ES budžeta, gan valstu budžetiem, lai nodrošinātu pilnīgu piekļuvi visiem NEET situācijā esošajiem ES jauniešiem;

75. atgādina, ka efektīvai garantijas jauniešiem īstenošanai nozīmīga ir sadarbība starp visiem pārvaldības līmeņiem (ES, dalībvalstīm un vietējām iestādēm), kā arī Eiropas Komisijas tehniskā palīdzība;

76. uzsver nepieciešamību izveidot un attīstīt kvalitatīvu profesionālās orientācijas pakalpojumu sniegšanu visa mūža garumā, aktīvi iesaistot arī ģimenes, lai jauniešiem palīdzētu izdarīt labāku izvēli attiecībā uz izglītību un profesionālo karjeru;

77. norāda, ka Komisija savā 2016. gada oktobra paziņojumā secina, ka ir jāuzlabo Jaunatnes nodarbinātības iniciatīvas efektivitāte; uzskata, ka to varētu sasniegt, nodrošinot NEET ilgtspējīgu integrāciju darba tirgū un nosakot mērķus, kuros ņemts vērā NEET grupas daudzveidīgais sastāvs, paredzot īpašus, loģiski pamatotus intervences pasākumus katrai no mērķa apakšgrupām; norāda, ka efektivitāti varētu uzlabot citu ESF programmu papildu izmantošana nolūkā nodrošināt NEET integrācijas noturību;

78. aicina Komisiju un dalībvalstis noteikt reālistiskus un sasniedzamus mērķus un uzdevumus, lai neradītu nepiepildāmas cerības, izvērtēt atšķirības, analizēt tirgu pirms shēmu īstenošanas, uzlabot pārraudzības un ziņošanas sistēmas un uzlabot datu kvalitāti, lai būtu iespējams efektīvi novērtēt rezultātus;

79. aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt, ka ir pieejams pietiekams finansējums, lai varētu sekmīgi integrēt visus darbaspējīgos jauniešus, kuri ir bez darba vai kuriem nav pieejams piemērots apmācības vai izglītības piedāvājums; uzsver — lai sasniegtu ilgtspējīgus rezultātus, garantijas jauniešiem īstenošanā jāpamatojas uz jau pieejamām zināšanām un pieredzi un tā jāturpina ilgtermiņā; uzsver, ka šajā nolūkā jāpalielina publiskais finansējums, kas aktīvai darba tirgus politikai pieejams ES un dalībvalstu līmenī;

80. aicina dalībvalstis pienācīgi izvērtēt savu garantijas jauniešiem shēmu izmaksas, nodrošināt ieceres, nosakot reālistiskus un īstenojamus mērķus un uzdevumus, mobilizēt papildu līdzekļus no saviem valsts budžetiem un palielināt finansējumu saviem valsts nodarbinātības dienestiem, lai tie varētu īstenot papildu pienākumus saistībā ar Jaunatnes nodarbinātības iniciatīvas īstenošanu;

Otrdiena, 2017. gada 24. oktobris

81. aicina dalībvalstis nodrošināt turpmāku datu sniegšanu, lai novērtētu rezultātu ilgtermiņa stabilitāti kvalitātes un kvantitātes ziņā un atvieglotu tādas jaunatnes jomas politikas izstrādi, kas vairāk pamatota uz pierādījumiem; prasa visās dalībvalstīs nodrošināt lielāku pārredzamību un konsekvenci datu vākšanā, arī dzimumu griezumā sadalītu datu vākšanā; ar bažām konstatē, ka garantijas jauniešiem nodrošināto pozitīvo risinājumu ilgtspēja ir pakāpeniski samazinājusies ⁽¹⁾;

82. aicina Komisiju sīki analizēt dalībvalstu īstenoto pasākumu ietekmi, izcelt vislietderīgākos risinājumus un, balstoties uz tiem, sniegt ieteikumus dalībvalstīm par to, kā ar lielāku efektivitāti panākt labākus rezultātus;

o

o o

83. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei, Komisijai un Revīzijas palātai.

⁽¹⁾ Revīzijas palātas Īpašais ziņojums Nr. 5/2017, 164. punkts.